

Norma din 2020 "Asigurarea pe termen scurt, în numele și în contul statului, a riscului de neplată la extern, riscuri nonpiață și riscuri temporar nonpiață în contextul pandemiei COVID-19" (NI-ASR-07-IX/0) "

Norma din 2020 din 2020.04.10

Status: Acte în vigoare

Versiune de la: 10 aprilie 2020

Intră în vigoare:

10 aprilie 2020 An

Norma din 2020 "Asigurarea pe termen scurt, în numele și în contul statului, a riscului de neplată la extern, riscuri nonpiață și riscuri temporar nonpiață în contextul pandemiei COVID-19" (NI-ASR-07-IX/0) "

Data act: 7-apr-2020

Emitent: Comitetul Interministerial de Finantari, Garantii si Asigurari

Prezenta normă a fost elaborată în conformitate cu Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK - S.A., republicată¹⁾ cu modificările și completările ulterioare, cu Comunicarea Comisiei Europene către statele membre privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul asigurării creditelor la export pe termen scurt²⁾, cu Comunicarea 2020/C 101 I/01 de modificare a anexei la Comunicarea Comisiei către statele membre privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul asigurării creditelor la export pe termen scurt³⁾, cu Decizia Comisiei Europene C (2014) 5701 și Decizia Comisiei Europene C (2017) 679, cu modificările și completările ulterioare, cu Hotărârea Guvernului nr. 534/2007 privind înființarea, atribuțiile, competențele și modul de funcționare ale Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări și reglementarea operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare efectuate de Banca de Export-Import a României EXIMBANK - S.A., în numele și contul statului⁴⁾ cu modificările și completările ulterioare.

¹⁾Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 18 aprilie 2007.

²⁾Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, 392/5 din 19 decembrie 2012.

³⁾Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, 101 I/1 din 28 martie 2020.

⁴⁾Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 22 iunie 2007.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta normă stabilește termenii și condițiile în baza cărora Banca de Export-Import a României EXIMBANK - S.A. (denumită în continuare EximBank) realizează, în numele și în contul statului, operațiuni de asigurare a creditelor la export pe termen scurt, prin preluarea riscurilor "nonpiață", a riscurilor temporar nonpiață autorizate în baza Deciziei Comisiei Europene C (2014) 5701 și a Deciziei Comisiei Europene C (2017) 679 și a riscurilor temporar nonpiață în contextul pandemiei COVID-19.

(2) EximBank realizează aceste operațiuni în limitele competențelor ce i-au fost stabilite, potrivit reglementărilor în vigoare.

Art. 2

Pentru asigurarea creditelor la export pe termen scurt, EximBank poate încheia contracte, convenții, acorduri de reasigurare/coasigurare. Acestea se încheie pe baza aprobării Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări, denumit în continuare C.I.F.G.A.

Art. 3

(1) Sursa de realizare a acestor operațiuni este, potrivit art. 10 lit. b) din Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK - S.A., republicată, cu modificările și completările ulterioare, "fondul pentru asigurarea și reasigurarea creditelor de export, a garanțiilor de export, a operațiunilor de export în leasing și a investițiilor românești în străinătate, precum și a activităților de dezvoltare a infrastructurii, a utilităților de interes public, dezvoltare regională, susținere a activității de cercetare-dezvoltare, protecția mediului înconjurător, ocupare și formare a personalului, susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii și a tranzacțiilor internaționale", denumit în continuare Fondul.

(2) Fondul va putea fi angajat în limita maximă de expunere stabilită de către C.I.F.G.A.

CAPITOLUL II: Definiții

Art. 4

În sensul prezentei norme, următorii termeni se definesc după cum urmează:

1. *asigurat* - exportatorul român care acordă creditul la export sau instituția financiară care realizează finanțarea exportului;

2. *contract de export* - orice contract încheiat în orice formă, inclusiv comenzi ferme confirmate, obligatorii pentru debitor și exportator din punct de vedere juridic, având ca obiect vânzarea de bunuri sau servicii în țări cu riscuri nonpiață sau temporar nonpiață. Vânzările încheiate cu condiția aprobării și vânzările în consignație nu sunt considerate contracte de export;

3. *credit la export* - facilitate financiară care permite cumpărătorului extern să achiziționeze bunuri/servicii de la exportatorul român și să le achite la un anumit termen de la livrare (plata pe credit);

4. *datoria* - valoarea facturilor scadente, exigibile, nedispute;

5. *debitor* - cumpărătorul extern (public sau privat) sau garantul acestuia, care are obligația de a plăti contravaloarea bunurilor/serviciilor exportate;

6. *debitor public* - orice entitate care reprezintă, sub orice formă, însăși autoritatea publică și care nu poate fi declarată insolubilă din punct de vedere juridic sau administrativ: fie entități suverane care acționează în numele și cu garanția statului (ministerul de finanțe, banca centrală, altele asemenea), entități publice subordonate (autorități regionale, locale sau parastatale), alte instituții similare;

7. *insolvența debitorului* - insolvența va fi considerată a apărea în oricare dintre următoarele situații:

a) împotriva debitorului există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă de insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare în țara debitorului;

b) s-a hotărât dizolvarea/lichidarea debitorului, în conformitate cu legislația în vigoare în țara debitorului;

c) există alte decizii, cu efecte stabilite de lege și constatate de instanță, care atestă insolvența de drept a debitorului;

8. *limită de credit* - suma maximă a facturilor neîncasate la un moment dat și asigurate de EximBank pe un debitor;

9. *neplata* - neplata datoriei de către debitor la data scadenței, în moneda și locul specificate în contractul de export;

10. *operator economic asociat* - orice companie controlată de solicitant în mod direct/indirect sau care controlează solicitantul în mod direct/indirect sau care este direct/indirect controlată de aceeași companie care controlează solicitantul.

Situația de control poate apărea în următoarele cazuri:

a) compania care controlează altă companie deține în mod direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot în cadrul acesteia (compania controlată), respectiv majoritatea indirectă a drepturilor de vot prin intermediul oricăror alte companii (controlate) sau ca urmare a acordurilor încheiate cu alți acționari; sau

b) în cazul în care compania (ce deține controlul) are dreptul de a numi sau de a revoca membrii organelor de conducere, inclusiv administratorii companiei, directorii executivi și alte persoane deținând funcții similare în cadrul unei companii (controlate); sau

c) mai mult de jumătate din membrii organelor de conducere ale companiei (controlate) fac parte din organele de conducere, incluzând administratorii, directorii executivi și alte funcții similare, sau din orice alte organe administrative sau persoane împuternicite ale companiei (ce deține controlul) sau ale oricărei altei companii asociate acesteia; sau

d) compania (ce deține controlul) poate avea o influență de control (decisivă) asupra conducerii altei companii;

11. *perioada de așteptare* - perioada care corespunde duratei stabilite pentru ca riscul acoperit să se materializeze, după expirarea căreia asiguratul are dreptul să solicite despăgubirea;

12. *polița de asigurare* - contractul încheiat între EximBank și asigurat, prin care EximBank se obligă să plătească asiguratului, în termenii și condițiile stabilite, o parte din pierderea înregistrată de acesta, ca urmare a producerii unui risc asigurat;

13. *răspundere maximă* - totalul despăgubirilor care ar putea fi plătite de către EximBank ca urmare a producerii riscurilor asigurate printr-o poliță de asigurare;

14. *riscuri nonpiață* - riscuri aferente debitorilor publici și privați stabiliți în țări din afara Uniunii Europene și în anumite țări membre OCDE, conform listei prevăzute în anexă, care face parte integrantă din prezenta normă. Lista se completează de drept cu țările declarate de către Comisia Europeană definitiv sau temporar cu riscuri nonpiață;

15. *riscuri temporar nonpiață* - riscuri aferente debitorilor publici sau privați stabiliți în țările prevăzute în lista prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta normă, pe care Comisia Europeană decide să le îndepărteze temporar din această listă datorită incapacității asigurătorilor privați de credite la export de a le acoperi, respectiv până la 31 decembrie 2020, în contextul pandemiei COVID-19;

16. *riscuri temporar nonpiață autorizate în baza Deciziei Comisiei Europene C (2014) 5701 și a Deciziei Comisiei Europene C (2017) 679* - riscuri aferente debitorilor

publici sau privați stabiliți în țările prevăzute în lista prevăzută în anexă, respectiv:

- a) riscurile pe termen scurt la care sunt expuse întreprinderile mici și mijlocii cu o cifră de afaceri anuală totală a exporturilor care nu depășește 2 milioane euro; și
- b) acoperirea unui singur risc cu o perioadă a riscului (care include durata de fabricație și durata de rambursare) de cel puțin 181 de zile și de mai puțin de 2 ani.

CAPITOLUL III: Bugetul și durata schemei de asigurare

Art. 5

(1) Bugetul schemei de asigurare a riscurilor temporar nonpiață autorizate în baza Deciziei Comisiei Europene C (2014) 5701 și a Deciziei Comisiei Europene C (2017) 679 este de 35,65 milioane RON (aproximativ 8 milioane euro) pe perioada de implementare 1 ianuarie 2017-31 decembrie 2021.

(2) Pentru asigurarea riscurilor temporar nonpiață în contextul pandemiei COVID-19 se alocă suma de 25 milioane RON (aproximativ 5 milioane euro) pe perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a prezentei norme și 31 decembrie 2020.

CAPITOLUL IV: Descrierea asigurării

Art. 6

(1) EximBank asigură, în numele și în contul statului, pe o perioadă de asumare a riscului mai mică de 2 ani (care include durata de fabricație și durata de rambursare), creanțele rezultate din tranzacțiile de export bunuri și servicii împotriva riscurilor nonpiață și temporar nonpiață.

(2) În cazul asigurării riscurilor temporar nonpiață, polițele aferente țărilor temporar eliminate pot fi valabile pentru o perioadă de cel mult 180 de zile de la data la care încetează eliminarea temporară. După această dată nu pot fi semnate noi polițe de asigurare pentru țările respective.

(3) În cazul asigurării riscurilor temporar nonpiață autorizate în baza Deciziei Comisiei Europene C (2014) 5701 și a Deciziei Comisiei Europene C (2017) 679, EximBank acoperă riscurile până la data de 31 decembrie 2021. Nicio nouă poliță de asigurare nu se semnează

după această dată.

Art. 7

(1) Asigurarea acoperă maximum 85% din pierderea asigurată în perioada de prelivrare sau postlivrare, ca urmare a producerii următoarelor riscuri:

a) riscuri comerciale:

- (i) rezilierea arbitrară a unui contract de către un debitor privat, respectiv orice decizie arbitrară de a întrerupe contractul, inclusiv refuzul arbitrar de a prelua bunurile livrate conform contractului, fără a fi îndreptățit să o facă;
- (ii) insolvența debitorului privat și a garantului său;
- (iii) neplata prelungită de către un debitor privat și de către garantul său a unei datorii rezultate din contract;

b) riscuri politice:

- (i) riscul ca un debitor public să nu plătească la timp;
- (ii) riscul ca un debitor public sau o țară să împiedice realizarea unei tranzacții de export;
- (iii) riscuri care excedează voinței cumpărătorilor individuali sau care nu sunt în responsabilitatea cumpărătorilor individuali;
- (iv) riscul ca o țară să nu transfere sau să nu permită transferul în țara asiguratului a sumelor plătite de debitorii situați în acea țară;
- (v) riscul apariției unui caz de forță majoră în afara țării asiguratului, care ar putea include evenimente de tipul războaielor, în măsura în care acestea nu sunt asigurate în alt mod.

(2) Asigurarea poate acoperi livrările realizate prin intermediari sau prin operatori economici asociați, în cazul în care documentele contractuale prevăd obligația intermediarului/operatorului economic asociat de a plăti exportatorului în funcție de încasarea la extern. Plata se consideră efectuată de îndată ce și la nivelul la care suma respectivă a ajuns în posesia intermediarului/operatorului economic asociat.

(3) Pierderea asigurată în perioada prelivrare este reprezentată de costurile efective de producție pentru îndeplinirea obligațiilor la export ocazionate până în momentul producerii riscului, din care se scad toate veniturile încasate, inclusiv veniturile obținute din revalorificarea bunurilor care nu au fost livrate și vânzarea materiilor prime/materialelor aferente exportului, fără a depăși valoarea exportului asigurat.

(4) Pierderea asigurată în perioada postlivrare este reprezentată de valoarea facturilor neîncasate, fără a depăși limita de credit aprobată.

Art. 8

EximBank asigură riscuri comerciale și/sau riscuri politice.

Art. 9

Asigurarea nu acoperă:

a) exportul de mărfuri înscrise în Lista mărfurilor de export care nu pot beneficia de instrumente de susținere a comerțului exterior derulate prin EximBank⁵;

⁵Lista în vigoare la data aprobării prezentei norme este stabilită prin Hotărârea Guvernului nr. 2.298/2004 privind stabilirea perioadei de fabricație a produselor cu ciclu lung de fabricație și a valorii contractelor de export aferente acestora, precum și a listei mărfurilor de export care nu pot beneficia de instrumente de susținere a comerțului exterior derulate prin Banca de Export-Import a României EXIMBANK - S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.279 din 30 decembrie 2004.

b)exporturi efectuate fără deținerea licențelor sau autorizațiilor necesare;

c)livrările către persoane fizice, livrările către operatori economici asociați care au calitate de cumpărători finali;

d)livrările efectuate de către exportator pe riscul său;

e)pierderile:

(i)datorate dispute (litigiu sau neînțelegere de orice natură) între exportator și debitor motivat de neîndeplinirea de către exportator a termenilor și condițiilor contractuale. În acest caz, asigurarea se suspendă până la soluționarea disputei/litigiului;

(ii)care depășesc limita de credit aprobată de EximBank;

(iii)înregistrate ulterior comunicării de către EximBank a retragerii limitei de credit;

(iv)reprezentând dobânzi pentru întârzierea plății, penalități sau daune-interese.

Art. 10

(1)Data producerii riscului este:

a)data la care exportatorul/intermediarul sau operatorul economic asociat a primit notificarea debitorului privind rezilierea unilaterală a contractului de export, respectiv decizia arbitrară a debitorului de a întrerupe contractul sau refuzul arbitrar de a prelua bunurile livrate;

b)data scadenței creditului la export;

c)data deschiderii procedurii de insolvență împotriva debitorului.

(2)Termenul de transmitere a notificării privind producerea riscului este de maximum 30 de zile de la data producerii riscului; în cazul deschiderii procedurii de insolvență, termenul de transmitere a notificării este de maximum 30 de zile de la data la care asiguratul a luat cunoștință de insolvența debitorului.

(3)Perioada de așteptare este de 90 de zile de la data notificării producerii riscului de către asigurat.

(4)Nu se aplică nicio perioadă de așteptare în cazul insolvenței debitorului.

(5)În funcție de caracteristicile tranzacției, se pot stabili termene mai mari decât cele prevăzute la alin. (2) și (3).

Art. 11

(1)Dacă exportatorul/asiguratul are interese în firma debitoare, asigurarea poate fi refuzată sau procentul poate fi diminuat proporțional cu partea independentă, dar nu sub 50%.

(2)Dacă se asigură numai riscul politic, prevederile alin. (1) nu se aplică.

Art. 12

(1) Polița de asigurare este formată din Condițiile generale de asigurare și Lista condițiilor specifice. Orice acte adiționale încheiate ulterior fac parte integrantă din polița de asigurare.

(2) Polița de asigurare se încheie în lei sau valută liber convertibilă.

CAPITOLUL V: Criterii de eligibilitate

Art. 13

(1) Pentru acordarea asigurării este necesar a fi îndeplinite cumulativ criteriile de eligibilitate, la data înregistrării cererii de asigurare, însoțită de documentația completă:

- a) exportatorul este persoană juridică română legal constituită;
- b) împotriva exportatorului nu a fost instituită procedura judiciară a insolvenței conform legislației în vigoare;
- c) exportatorul nu se află în litigiu, în calitate de pârât, cu Ministerul Finanțelor Publice, inclusiv Agenția Națională de Administrare Fiscală, și cu EximBank.

(2) Criteriile particulare pentru asigurarea riscurilor temporar nonpiață:

- a) în cazul în care exportatorul are deja o relație de afaceri cu debitorul, aceasta este pozitivă din punctul de vedere al comportamentului de plată al debitorului;
- b) rapoartele de informații comerciale despre debitor nu evidențiază incidente privind plățile la data de 31 decembrie 2019;
- c) **debitorul extern are un rating acceptabil⁶.**

⁶În cazul în care debitorul nu are un rating atribuit de o agenție internațională de rating sau de o bancă din țara sa, EximBank poate atribui un rating pe baza informațiilor disponibile publicului în țara debitorului.

(3) Criteriul specific pentru asigurarea riscurilor temporar nonpiață autorizate în baza Deciziei Comisiei Europene C (2014) 5701 și a Deciziei Comisiei Europene C (2017) 679 - exportatorul trebuie să furnizeze dovezi că 2 dintre cei mai importanți asigurători de credite la export au refuzat să subscrie riscurile aferente operațiunii subadiacente. Criteriul nu se aplică între data intrării în vigoare a prezentei norme și 31 decembrie 2020.

CAPITOLUL VI: Documentația, analiza și aprobarea solicitării de asigurare

Art. 14

Solicitantul depune la EximBank cererea de asigurare completată, însoțită de documentele necesare analizei solicitării.

Art. 15

(1) EximBank analizează solicitarea de asigurare, potrivit reglementărilor proprii, pe următoarele coordonate:

- a) riscul de neplată din partea debitorului extern;

- b)riscurile asociate tranzacției de export;
- c)riscurile asociate țării de destinație a exportului;
- d)alte elemente relevante pentru acordarea asigurării.

(2)EximBank are dreptul să solicite informații suplimentare în situația în care elementele cuprinse în cererea de asigurare și în documentația furnizată nu sunt suficiente pentru evaluarea riscurilor sau pentru stabilirea termenilor și condițiilor specifice ale operațiunii de asigurare.

Art. 16

(1)În funcție de riscurile asociate tranzacției, EximBank stabilește termenii și condițiile specifice de asigurare referitoare la riscurile acoperite, limita de credit, perioada maximă de credit, procent asigurat, condiții de valabilitate a asigurării, alte condiții specifice de asigurare.

(2)Limita de credit solicitată poate fi acceptată în totalitate, acceptată parțial sau refuzată, în funcție de informațiile deținute la momentul analizei (inclusiv cele transmise de către reasigurător, dacă este cazul) și de rezultatul acesteia. Decizia privind refuzarea limitei de credit aparține C.I.F.G.A. Refuzul și motivele acestuia vor fi comunicate, în scris, solicitantului de către EximBank.

(3)În cazul tranzacțiilor de export care au ca obiect produse agricole menționate în anexa nr. 1 la Acordul privind agricultura din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (O.M.C.), condițiile de asigurare se vor stabili cu respectarea prevederilor Deciziei ministeriale a O.M.C. de la Nairobi privind concurența la export (WT/MIN (15)/45WT/L/980).

Art. 17

(1)În situația în care tranzacția de export pentru care se solicită asigurare este în stadiu incipient, EximBank poate emite o promisiune de asigurare, valabilă 6 luni de la data emiterii.

(2)Contractele de export introduse de către asigurat ulterior încheierii poliței de asigurare pot fi asigurate în cadrul aceleiași polițe, pe baza cererii transmise de către asigurat la EximBank.

Art. 18

Încheierea poliței de asigurare și a promisiunii de asigurare se realizează pe baza aprobării operațiunii de asigurare.

Art. 19

(1)EximBank monitorizează polițele de asigurare emise, prin acțiuni și operațiuni specifice, pe întreaga perioadă de valabilitate a acestora.

(2)Pe parcursul etapei de monitorizare a polițelor de asigurare se poate/se pot diminua sau retrage limita/limitele de credit aferentă/aferente unui/unor debitor/debitori. În acest caz, EximBank poate propune reducerea sau retragerea unei/unor limite de credit, pe baza informațiilor despre debitor sau despre țara acestuia.

(3)C.I.F.G.A. aprobă reducerea, retragerea sau suspendarea unei limite de credit, indiferent de

valoarea acesteia, pentru limitarea cât mai grabnică a riscului asigurat. EximBank va aduce la cunoștința asiguratului decizia C.I.F.G.A.

CAPITOLUL VII: Despăgubiri/Recuperări

Art. 20

(1) În termen de maximum 30 de zile de la expirarea perioadei de așteptare, asiguratul este îndreptățit să solicite EximBank acordarea despăgubirii.

(2) Despăgubirea se calculează prin aplicarea procentului asigurat la pierderea asigurată.

(3) Plata despăgubirii se realizează în maximum 90 de zile de la solicitare.

Art. 21

Odată cu plata despăgubirii, EximBank se subrogă, până la limita despăgubirii plătite, în drepturile, acțiunile și garanțiile asiguratului față de debitorul extern. EximBank va întreprinde toate demersurile necesare pentru recuperarea de la debitorul extern a sumelor plătite din fondurile statului.

CAPITOLUL VIII: Dispoziții finale

Art. 22

În scopul aplicării prezentei norme, EximBank elaborează proceduri care se supun aprobării C.I.F.G.A.

Art. 23

Ori de câte ori actele normative la care se face referire în prezenta normă vor fi modificate, completate sau abrogate, trimiterele respective se vor înțelege ca fiind făcute la forma modificată sau completată a actului normativ respectiv ori la actul normativ care a înlocuit actul abrogat.

.****

ANEXĂ: LISTA țărilor cu riscuri nonpiață

Țările cu riscuri nonpiață sunt toate țările care nu sunt înscrise în tabelul următor:

Uniunea Europeană	State membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)
Austria	Australia
Belgia	Canada
Bulgaria	Islanda

Cehia	Japonia
Cipru	Noua Zeelandă
Danemarca	Norvegia
Estonia	Elveția
Finlanda	Statele Unite ale Americii
Franța	
Germania	
Grecia	
Irlanda	
Italia	
Letonia	
Lituania	
Luxemburg	
Malta	
Olanda	
Polonia	
Portugalia	
Slovacia	
Slovenia	
Spania	
Suedia	
Ungaria	
Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	

Prezenta listă se revizuieste ca urmare a deciziilor Comisiei Europene ce sunt publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 304 din data de 10 aprilie 2020